

Denne tekst tjener udelukkende som dokumentationsværktøj og har ingen retsvirkning. EU's institutioner påtager sig intet ansvar for dens indhold. De autentiske udgaver af de relevante retsakter, inklusive deres betragtninger, er offentliggjort i den Europæiske Unions Tidende og kan findes i EUR-Lex. Disse officielle tekster er tilgængelige direkte via linkene i dette dokument

► **B****EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV 2003/35/EF**

af 26. maj 2003

om mulighed for offentlig deltagelse i forbindelse med udarbejdelse af visse planer og programmer på miljøområdet og om ændring af Rådets direktiv 85/337/EØF og 96/61/EF for så vidt angår offentlig deltagelse og adgang til klage og domstolsprøvelse

(EUT L 156 af 25.6.2003, s. 17)

Ændret ved:

			Tidende		
			nr.	side	dato
► <u>M1</u>	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/92/EU af 13. december 2011	L 26	1	28.1.2012	
► <u>M2</u>	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/2284 af 14. december 2016	L 344	1	17.12.2016	

**EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV
2003/35/EF**

af 26. maj 2003

om mulighed for offentlig deltagelse i forbindelse med udarbejdelse af visse planer og programmer på miljøområdet og om ændring af Rådets direktiv 85/337/EØF og 96/61/EF for så vidt angår offentlig deltagelse og adgang til klage og domstolsprøvelse

Artikel 1

Formål

Formålet med dette direktiv er at bidrage til opfyldelsen af de forpligtelser, der følger af Århus-konventionen, navnlig gennem

- a) offentlig deltagelse i forbindelse med udarbejdelse af visse planer og programmer på miljøområdet
- b) bedre offentlig deltagelse, herunder fastsættelse af bestemmelser om adgang til klage og domstolsprøvelse inden for rammerne af direktiv 85/337/EØF og 96/61/EF.

Artikel 2

Offentlig deltagelse i planer og programmer

1. I denne artikel forstås ved »offentligheden« en eller flere fysiske eller juridiske personer og i henhold til national lovgivning eller praksis disses foreninger, organisationer eller grupper.

2. Medlemsstaterne sikrer, at offentligheden tidligt og på en effektiv måde får mulighed for at deltage i udarbejdelse og ændringer eller ajourføring af de planer eller programmer, som kræves udarbejdet i henhold til bestemmelserne i bilag I.

Medlemsstaterne sikrer med henblik herpå:

- a) at offentligheden informeres ved offentlige opslag eller andre egnede midler såsom elektroniske medier, hvor det er muligt, om forslag til sådanne planer eller programmer eller ændring eller ajourføring heraf, og at de relevante oplysninger vedrørende sådanne forslag stilles til rådighed for offentligheden, herunder bl.a. oplysninger om retten til at deltage i beslutningsprocesser og om den kompetente myndighed, som kommentarer og spørgsmål kan rettes til
- b) at offentligheden kan fremkomme med kommentarer og udtalelser, mens alle muligheder stadig står åbne, og inden der træffes afgørelser om planerne og programmerne
- c) at der, når disse afgørelser træffes, tages behørigt hensyn til resultaterne af den offentlige deltagelse

▼B

d) at den kompetente myndighed efter at have behandlet kommentarer og udtalelser fra offentligheden gør en rimelig indsats for at oplyse offentligheden om de afgørelser, der er truffet, og om de begrundelser og overvejelser, der ligger til grund for disse afgørelser, herunder information om processen for offentlig deltagelse.

3. Medlemsstaterne udpeger den del af offentligheden, der kan deltage som omhandlet i stk. 2, herunder relevante ikke-statslige organisationer, som opfylder alle krav i henhold til national lovgivning, såsom organisationer, der arbejder for at fremme miljøbeskyttelse.

Medlemsstaterne fastsætter foranstaltninger for offentlighedens deltagelse i overensstemmelse med denne artikel med henblik på, at offentligheden kan forberede sig og deltage på en effektiv måde.

Der fastsættes rimelige tidsrammer, der er tilstrækkelige til gennemførelse af de forskellige etaper i offentlighedens deltagelse som fastsat i denne artikel.

4. Denne artikel finder ikke anvendelse på planer og programmer, der udelukkende er udarbejdet med henblik på det nationale forsvar eller som er fastlagt med henblik på civile katastrofesituationer.

5. Denne artikel finder ikke anvendelse på de i bilag I omhandlede planer og programmer, som er omfattet af en procedure for offentlig deltagelse i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/42/EF af 27. juni 2001 om vurdering af bestemte planers og programmers virkning på miljøet ⁽¹⁾ eller i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger ⁽²⁾.

▼M1**▼B***Artikel 4***Ændring af direktiv 96/61/EF**

Direktiv 96/61/EF ændres således:

1) Artikel 2 ændres således:

a) Følgende punktum tilføjes i nr. 10, litra b):

»I forbindelse med denne definition anses enhver ændring eller udvidelse af et anlæg for at være væsentlig, når ændringen eller udvidelsen i sig selv opfylder de eventuelle tærskelværdier i bilag I.«

b) Følgende numre tilføjes:

»13) »offentligheden«: en eller flere fysiske eller juridiske personer og i henhold til national lovgivning eller praksis disses foreninger, organisationer eller grupper

⁽¹⁾ EFT L 197 af 21.7.2001, s. 30.

⁽²⁾ EFT L 327 af 22.12.2000, s. 1. Ændret ved beslutning nr. 2455/2001/EF (EFT L 331 af 15.12.2001, s. 1).

▼B

- 14) »den berørte offentlighed«: den del af offentligheden, som er berørt af, kan blive berørt af eller har en interesse i beslutningsprocesser om udstedelse eller ajourføring af en tilladelse eller af vilkårene herfor; med sigte på denne definition skal ikke-statslige organisationer, der arbejder for at fremme miljøbeskyttelse, og som opfylder alle krav efter national lovgivning, anses for at have en interesse.«

2) I artikel 6, stk. 1, første afsnit, tilføjes følgende led:

»— de væsentligste af de eventuelle alternativer, som ansøgeren har undersøgt, i form af et resumé«

3) Artikel 15 ændres således:

a) Stk. 1 affattes således:

»1. Medlemsstaterne sikrer, at den berørte offentlighed tidligt og på en effektiv måde får mulighed for at deltage i proceduren vedrørende

— udstedelse af en godkendelse til nye anlæg

— udstedelse af en godkendelse til en grundlæggende driftsmæssig ændring af eksisterende anlæg

— ajourføring af en godkendelse eller godkendelsesvilkårene for anlæg i overensstemmelse med artikel 13, stk. 2, første led.

Proceduren i bilag V finder anvendelse i forbindelse med denne deltagelse.«

b) Følgende stykke tilføjes:

»5. Når der er truffet en afgørelse, underretter den kompetente myndighed i overensstemmelse med de relevante procedurer offentligheden og stiller følgende oplysninger til rådighed for den:

a) afgørelsens indhold, herunder en kopi af godkendelsen og af vilkårene samt eventuelle senere ajourføringer, og

b) efter at have undersøgt de betænkeligheder og synspunkter, som den berørte offentlighed har givet udtryk for, de begrundelser og overvejelser, som ligger til grund for afgørelsen, herunder information om proceduren for offentlig deltagelse.«

4) Følgende artikel indsættes:

»Artikel 15a

Adgang til klage og domstolsprøvelse

Medlemsstaterne sikrer inden for rammerne af deres relevante nationale lovgivning, at medlemmerne af den berørte offentlighed:

a) som har tilstrækkelig interesse, eller

b) som gør gældende, at en rettighed er krænket, når dette er en forudsætning i henhold til en medlemsstats forvaltningsretlige regler,

▼B

har adgang til ved en domstol eller ved et andet uafhængigt og upartisk ved lov nedsat organ at få prøvet den materielle og procesuelle lovlighed af enhver afgørelse, handling eller undladelse, der er omfattet af dette direktivs bestemmelser om offentlig deltagelse.

Medlemsstaterne afgør, på hvilket stadium der kan rejses indsigelse mod afgørelser, handlinger eller undtagelser.

Medlemsstaterne fastsætter, hvad der forstås ved tilstrækkelig interesse og krænkelse af en rettighed, i overensstemmelse med målet om at give den berørte offentlighed vidtgående adgang til klage og domstolsprøvelse. Med henblik herpå anses den interesse, som enhver ikke-statslig organisation, jf. artikel 2, nr. 14), måtte have, for tilstrækkelig, jf. litra a). Sådanne organisationer anses også for at have rettigheder, der kan krænkes, jf. litra b).

Denne artikel udelukker ikke muligheden for at indgive en foreløbig klage til en administrativ myndighed og påvirker ikke kravet om, at de administrative klagemuligheder skal være udtømt, inden sagen kan påklages eller indbringes for domstolene, såfremt et sådant krav findes i den nationale lovgivning.

Disse procedurer skal være fair, rimelige, betimelige og ikke uoverkommeligt dyre.

Med henblik på at gøre bestemmelserne i denne artikel mere effektive sikrer medlemsstaterne, at praktiske oplysninger om adgang til klage- og domstolsprøvelse stilles til rådighed for offentligheden.«

5) Artikel 17 ændres således:

a) Stk. 1 affattes således:

»1. Konstaterer en medlemsstat, at driften af et anlæg vil kunne få en betydelig, negativ indvirkning på miljøet i en anden medlemsstat, eller anmoder en medlemsstat, der kunne blive berørt i betydelig grad, herom, fremsender den medlemsstat, på hvis område der blev ansøgt om godkendelse i henhold til artikel 4 eller artikel 12, stk. 2, den anden medlemsstat de oplysninger, der skal gives eller stilles til rådighed i henhold til bilag V, samtidig med at den stiller disse til rådighed for sine egne statsborgere. Disse oplysninger danner grundlag for nødvendige konsultationer som led i de bilaterale forbindelser mellem de to medlemsstater på baggrund af princippet om gensidighed og lige behandling.«

b) Følgende stykker tilføjes:

»3. Den kompetente myndighed tager hensyn til resultaterne af de konsultationer, der omhandles i stk. 1 og 2, når den træffer afgørelse vedrørende ansøgningen.

4. Den kompetente myndighed underretter enhver medlemsstat, som er blevet hørt i henhold til stk. 1, om den afgørelse, der er blevet truffet vedrørende ansøgningen, og tilstiller den de oplysninger, der omhandles i artikel 15, stk. 5. Den pågældende medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at disse oplysninger stilles til rådighed på passende vis for den berørte offentlighed på dens eget område.«

▼B

6) Det i bilag II til dette direktiv viste bilag V tilføjes.

*Artikel 5***Rapporter og revision**

Inden den 25. juni 2009 sender Kommissionen Europa-Parlamentet og Rådet en rapport om direktivets anvendelse og virkning. Med henblik på yderligere at integrere miljøbeskyttelseskrav i overensstemmelse med traktatens artikel 6 og under hensyntagen til den indhøstede erfaring i forbindelse med anvendelsen af dette direktiv i medlemsstaterne vil nævnte rapport i givet fald blive ledsaget af forslag til ændring af dette direktiv. Kommissionen vil især overveje muligheden for at udvide dette direktivs anvendelsesområde til andre planer og programmer, der vedrører miljøet.

*Artikel 6***Gennemførelse**

Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den 25. juni 2005. De underretter straks Kommissionen herom.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

*Artikel 7***Ikrafttræden**

Dette direktiv træder i kraft på dagen for offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

*Artikel 8***Adressater**

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

▼B*BILAG I***BESTEMMELSER FOR DE PLANER OG PROGRAMMER, DER ER
ANFØRT I ARTIKEL 2**

- a) Artikel 7, stk. 1, i Rådets direktiv 75/442/EØF af 15. juli 1975 om affald ⁽¹⁾
- b) Artikel 6, i Rådets direktiv 91/157/EØF af 18. marts 1991 om batterier og akkumulatorer, der indeholder farlige stoffer ⁽²⁾
- c) Artikel 5, stk. 1, i Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. december 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget ⁽³⁾
- d) Artikel 6, stk. 1, i Rådets direktiv 91/689/EØF af 12. december 1991 om farligt affald ⁽⁴⁾
- e) Artikel 14 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/62/EF af 20. december 1994 om emballage og emballageaffald ⁽⁵⁾
- f) Artikel 8, stk. 3, i Rådets direktiv 96/62/EF af 27. december 1996 om vurdering og styring af luftkvalitet ⁽⁶⁾

▼M2

- g) Artikel 6, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/2284 af 14. december 2016 om nedbringelse af nationale emissioner af visse luftforurenende stoffer, om ændring af direktiv 2003/35/EF og om ophævelse af direktiv 2001/81/EF ⁽⁷⁾.

⁽¹⁾ EFT L 194 af 25.7.1975, s. 39. Senest ændret ved Kommissionens beslutning 96/350/EF (EFT L 135 af 6.6.1996, s. 32).

⁽²⁾ EFT L 78 af 26.3.1991, s. 38. Senest ændret ved Kommissionens direktiv 98/101/EF (EFT L 1 af 5.1.1999, s. 1).

⁽³⁾ EFT L 375 af 31.12.1991, s. 1.

⁽⁴⁾ EFT L 377 af 31.12.1991, s. 20. Senest ændret ved direktiv 94/31/EF (EFT L 168 af 2.7.1994, s. 28).

⁽⁵⁾ EFT L 365 af 31.12.1994, s. 10.

⁽⁶⁾ EFT L 296 af 21.11.1996, s. 55.

⁽⁷⁾ EUT L 344 af 17.12.2016, s. 1.

BILAG II

I direktiv 96/61/EF tilføjes følgende bilag:

»BILAG V

Offentlig deltagelse i beslutningsprocessen

1. Offentligheden informeres tidligt i en beslutningsprocedure (ved offentlig bekendtgørelse eller ved egnede midler såsom elektroniske medier, hvor det er muligt), eller senest så snart oplysningerne med rimelighed kan foreligge, om følgende:
 - a) ansøgningen om godkendelse eller eventuelt forslaget om ajourføring af en godkendelse eller godkendelsesvilkårene i overensstemmelse med artikel 15, stk. 1, herunder en beskrivelse af de punkter, der er anført i artikel 6, stk. 1
 - b) i relevante tilfælde det forhold, at en afgørelse er omfattet af en national eller grænseoverskridende procedure til vurdering af virkningerne på miljøet eller konsultationer mellem medlemsstater i overensstemmelse med artikel 17
 - c) oplysninger om de kompetente myndigheder, der har ansvaret for at træffe afgørelsen, hvorfra alle relevante oplysninger kan indhentes, hvortil kommentarer eller spørgsmål kan rettes og nærmere oplysninger om fristerne for fremsendelse af bemærkninger og spørgsmål
 - d) karakteren af mulige afgørelser eller udkast til afgørelsen, hvis en sådan foreligger
 - e) eventuelt oplysninger vedrørende et forslag til ajourføring af en tilladelse eller vilkårene for tilladelsen
 - f) angivelse af hvornår, hvor og hvordan de relevante oplysninger vil blive stillet til rådighed
 - g) oplysninger om hvilke foranstaltninger der er truffet for offentlig deltagelse og konsultation i henhold til punkt 5.
2. Medlemsstaterne sikrer, at den berørte offentlighed får adgang til følgende inden for passende tidsfrister:
 - a) i overensstemmelse med national lovgivning til de vigtigste rapporter og anbefalinger, der er indgivet til den kompetente myndighed eller myndigheder, når den berørte offentlighed skal informeres i henhold til punkt 1
 - b) i overensstemmelse med bestemmelserne i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/4/EF af 28. januar 2003 om offentlig adgang til miljøoplysninger (*) til andre oplysninger end de i punkt 1 omhandlede, som har relevans for afgørelsen i overensstemmelse med artikel 8, og som først er til rådighed, efter at den berørte offentlighed blev informeret i henhold til punkt 1.
3. Den berørte offentlighed har ret til at fremsætte kommentarer og udtalelser til den kompetente myndighed, inden der træffes en afgørelse.
4. Ved den endelige afgørelse skal der tages behørig hensyn til resultaterne af de konsultationer, der er afholdt i henhold til dette bilag.
5. De detaljerede ordninger til information af offentligheden (f.eks. ved opslag inden for en vis radius eller offentliggørelse i lokale dagblade) og høring af den berørte offentlighed (f.eks. ved skriftlige forelæggelser eller ved offentlig høring) fastlægges af medlemsstaterne. Der skal fastsættes rimelige tidsrammer for de forskellige faser, der giver tilstrækkelig tid til at informere offentligheden og til, at den berørte offentlighed kan forberede sig på og opnå reel deltagelse i de miljøbeslutningsprocedurer, der er omfattet af dette bilag.

(*) EUT L 41 af 14.2.2003, s. 26.«